

Protierozní opatření

Specifický cíl OPŽP: 4.3 - Posílit přirozené funkce krajiny

Aktivita OPŽP: 4.3.5 Realizace přírodě blízkých opatření vyplývajících z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu

Výše podpory (v %)

80 % celkových způsobilých výdajů

Žadatelé

Kraje, obce a města, svazky obcí, organizační složky státu (s výjimkou pozemkových úřadů a AOPK ČR), státní podniky, státní organizace, příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, veřejnoprávní instituce, vysoké školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace, církve a náboženské společnosti a jejich svazy, obchodní společnosti a družstva, podnikatelské subjekty, fyzické osoby – podnikající i nepodnikající.

Výše podpory (absolutně)

Minimální výše podpory: 100 000 Kč bez DPH

Maximální výše podpory: bude upřesněno ve výzvě, max. však 5 mil. Kč bez DPH

Podporovaná opatření CLLD

Opatření zamezující vodní erozi:

- Opatření proti plošnému a soustředěnému povrchovému odtoku, např.:
 - zakládání průlehů se zatravněním,
 - zakládání travních pásů ke vsáknutí vody,
 - zatravnění míst ke vsáknutí vody zabránění povrchovému odtoku
 - zakládání travnatých mezí s doplňkovou dosadbou dřevin.
 - zakládání travnatých mezí s doplňkovou dosadbou dřevin.
- Stabilizace drah soustředěného povrchového odtoku, např.:
 - hrázky k zabránění účinkům erozních sil tekoucí vody,
 - terasy k zabránění účinkům erozních sil tekoucí vody,
 - zatravněné svodné příkopy.
- Preventivní opatření, např.:
 - zakládání mezí k předcházení povrchovým odtokům vody,
 - Nakládání remízů k předcházení povrchovým odtokům vody,
 - obnova vegetačních protierozních prvků.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Opatření zamezující větrné erozi:

- obnova či zakládání větrolamů, např.:
 - dvouřadá výsadby dřevin s doplňující výsadbou keřů k snížení rychlosti větru,
 - víceřadá výsadby dřevin s doplňující výsadbou keřů k snížení rychlosti větru.

Návrhy některých opatření na zemědělské půdě typu TPEO jsou uvedené i na portálu Voda v krajině (<http://vodavkrajine.cz/mapove-kompozice>).

Omezení

- Podporována jsou přírodě blízká protierozní opatření, která neeliminují důsledky eroze (příkop pro odvedení přebytečné vody), ale řeší příčinu vzniku eroze prostřednictvím krajinných prvků (zasakovací průlehy, meze atp.) – snižují erozní ohroženost půd. Projekt musí ve výsledku přispívat ke zvýšení biodiverzity a ekologické stability v území a zároveň nezrychlovat povrchový odtok vody z území.
- Pozemky realizace jsou volně přístupné bez jakýchkoliv omezení nebo poplatků a nebrání migraci živočichů (tolerovat lze lesnické oplocenky, obory, případně ohradníky na pastvinách).
- Výsadby musí plnit jednoznačně protierozní funkci (např. větrolamy), nelze financovat výsadby na PUPFL (pozemky určené k plnění funkcí lesa) pokud se jedná o povinnost vlastníka lesa ze zákona.
- Lze vysazovat pouze stanovištně vhodné a geograficky původní druhy, doporučená velikost sazenic je maximálně obvod kmínku 10 – 12 cm.

Nezpůsobilé výdaje

- Frézování a jiné způsoby likvidace pařezů.
- Výsadba a ošetřování nepůvodních druhů dřevin.
- Kácení původních druhů dřevin nad 10 cm průměru kmene

Komplexní studie – o co se jedná

Z aktivity 4.3.5 lze realizaci přírodě blízkých protierozních opatření podpořit, pouze pokud vyplývají z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu.

- Komplexní v tomto případě neznámá, že studie musí být zpracována pro rozsáhlé území (např. pro celé katastrální území, nebo pro kraj). Studie má být komplexní ve smyslu zohlednění všech relevantních hledisek a faktorů (např. krajinný pokryv, délka a sklon svahu, způsob hospodaření, ekologická stabilita území – krajinné prvky, geologické podloží, půdní typy a popis vlastností, výpočet průměrné dlouhodobé ztráty půdy erozí pomocí univerzální rovnice ztráty půdy - USLE).

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- Povinné náležitosti studie nejsou předepsány, studie by však měla být zpracována minimálně v rozsahu, který je v dané lokalitě z hlediska morfologie terénu nezbytný. Výsledkem studie je odhalení příčin problémů, určení možností eliminace těchto příčin a návrh nejefektivnějších opatření, včetně posouzení jejich efektu. Zároveň je nezbytné, aby realizací záměru vyplývajícího ze studie došlo k naplnění cíle podpory, tzn. posílení přirozených funkcí krajiny.
- Místo studie lze využít Návrhy opatření na zemědělské půdě typu TPEO uvedené na portálu Voda v krajině (www.vodavkrajine.cz)

Důležité informace

- Projekt musí obsahovat dostatečné zhodnocení stávajícího stavu území. Zhodnocení stávajícího stavu území obsahuje popis místa realizace a souvisejícího okolí a výsledky přírodovědného posouzení. Jako zdroj je možné využít Nálezovou databázi AOPK ČR – NDOP. V případě nedostatku zdrojových dat je žádoucí terénní průzkum. Terénní průzkum je nutné provádět ve vegetačním období, průzkum provedený v zimním období neposkytuje relevantní informace. Zhodnocení stávajícího stavu se dokládá v rámci biologického posouzení jako povinná příloha. Hodnocení stávajícího stavu území musí obsahovat: popis a posouzení výchozího stavu lokality před realizací opatření, vč. širších územních vztahů, fotodokumentace, výskyt zvláště chráněných druhů).

Způsobilé výdaje

- Výsadby dřevin a ochrana dřevin (jedná se o veškeré činnosti potřebné k zdárnému ujetí dřevin, viz Standardy péče o přírodu a krajinu. SPPKA 02-001 VÝSADBA STROMŮ, SPPKA 02-003_2014VÝSADBA_ŘEZ_KEŘŮ, případně další relevantní na <http://standardy.nature.cz/>).
- Ochrana a ošetření stávajících stromů.
- Výdaje na následnou péči o dřeviny po dobu tří let po ukončení výsadeb dřevin (zálivka, výchovný řez, kontrola, doplnění nebo odstranění kotvicích a ochranných prvků, hnojení, kypření výsadbové mísy, vyžínání porostu, odplevelování, ochrana proti chorobám a škůdcům, doplnění mulče a ochrana před vlivem mrazu).
- Zatravnění včetně použití druhově bohatých regionálních směsí.
- Terénní úpravy.
- Vedlejší rozpočtové náklady do 3 % ze způsobilých základních rozpočtových nákladů (např. geodetické práce, dokumentace skutečného provedení stavby)

Výpis specifických náležitostí projektové dokumentace

- Průvodní zpráva
- Popis a posouzení výchozího stavu, biologické posouzení
- Zdůvodnění potřeby realizace opatření.
- Posouzení a popis možných negativních vlivů v průběhu realizace opatření.
- Popis návaznosti projektu na obdobně zaměřený projekt.
- Inventarizace (soupis) dřevin

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

- Návrh péče o výsadby po dobu jejich udržitelnosti, po dobu 10 let.
- Situační výkres do podkladové mapy katastru nemovitostí v měřítku 1 : 10 000 a podrobnější výkres, ve kterém je zakreslen stávající stav i navrhované řešení (1 : 200 až 1 : 2000)
- Podrobný popis výsadby.
- Zákres dotčených inženýrských sítí.
- Předpokládaná harmonogram prací s popisem realizace a následné péče.

Na co si dát pozor

- V rámci realizace budou vysazovány geograficky původní a stanovištně vhodné dřeviny a ovocné dřeviny. Ovocnými dřevinami jsou druhy a odrůdy pěstované v podmínkách ČR minimálně stovky let, jejichž seznam je uveden ve standardu SPPK C02 003 Funkční výsadby ovocných dřevin v zemědělské krajině (příloha č. 4 Záchrané sortimenty ovocných dřevin).
- Způsobnost výdajů na výsadby ve volné krajině je maximálně do ceny sazenic o velikosti obvodu kmínku 10 – 12 cm, s výjimkou veřejné dopravní infrastruktury, kde je žádoucí výsadba s obvodem kmínku minimálně 12 cm.
- Po ukončení realizace výsadeb dřevin musí příjemce podpory zajistit 10letou udržitelnost.
- V případě, že z pokácené dřevní hmoty vznikne žadateli příjem, musí být přiznán poskytovateli dotace, který o tento příjem sníží způsobilé výdaje projektu.
- Na základě aktualizace Nařízení EK 1303/2013 dojde k rozšíření okruhu oprávněných žadatelů (příjemců podpory) o FO nepodnikající oproti stávajícím žadatelům (příjemcům) podpory. V tuto chvíli FO nepodnikající nemohou žádat. Platnost aktualizovaného nařízení předpokládáme od května 2018.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

